

Delårsregnskap 3. kvartal 2014

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	9
Balanse	10
Endring i egenkapital	11
Kontantstrømoppstilling	12
Note 1 Regnskapsprinsipper	13
Note 2 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	13
Note 3 Finansiell risiko	13
Note 4 Tap på utlån, garantier m.v.	14
Note 5 Brutto utlån fordelt på sektor og næring	15
Note 6 Innskudd fordelt på sektor og næring	15
Note 7 Finansielle derivater	16
Note 8 Andre eiendeler	16
Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	17
Note 10 Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	18
Note 11 Kapitaldekning	19
Note 12 Egenkapitalbevisiere og spredning av egenkapitalbevis per 30.06.2014	20
Note 13 Segmentinformasjon	21
Note 14 SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.	22
Note 15 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	23
Note 16 Finansielle instrumenter og motregning	25
Resultater fra kvartalsregnskapene	26
Uttalelse fra revisor	27

Hovedtall

RESULTATSAMMENDRAG (Hele tusen kroner)	30.09.2014		30.09.2013		Året 2013	
		%		%		%
Netto renteinntekter	225 073	1,64	210 941	1,64	288 900	1,65
Netto provisjons- og andre inntekter	169 531	1,24	155 937	1,22	209 921	1,20
Netto avkastning på finansielle investeringer	98 648	0,72	60 557	0,47	84 495	0,48
Sum inntekter	493 251	3,60	427 435	3,33	583 316	3,33
Sum driftskostnader	209 726	1,53	202 389	1,58	272 062	1,55
Driftsresultat før tap	283 525	2,07	225 046	1,75	311 253	1,78
Tap på utlån og garantier	555	0,00	13 874	0,11	16 537	0,09
Resultat før skatt	282 970	2,06	211 172	1,65	294 716	1,68
Skattekostnad	57 695	0,42	42 269	0,33	61 004	0,35
Periodens resultat	225 275	1,64	168 903	1,32	233 712	1,33
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat						
Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon	-	-	-	-	10 324	0,06
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	- 694	-0,01	- 479	0,00	1 104	0,01
Skattekostnad	-	-	-	-	- 2 891	-0,02
Poster som vil bli reklassifisert til resultat						
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	- 11 981	-0,09	-	-	1 932	0,01
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	998	0,01
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	- 12 675	-0,09	- 479	0,00	11 467	0,07
Totalresultat	212 600	1,55	168 424	1,31	245 179	1,40

NØKKELTALL	30.09.2014	30.09.2013	Året 2013
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning ¹⁾	12,0 %	9,6 %	9,8 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	11,3 %	9,5 %	10,2 %
Kostnadsprosent ²⁾	42,5 %	47,3 %	46,6 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	15 415 763	14 658 518	14 743 657
Brutto utlån til kunder inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	20 394 511	19 277 264	19 513 580
Innskudd fra kunder	11 212 490	10 214 272	10 612 072
Innskuddsdekning	72,7 %	69,7 %	72,0 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	5,2 %	5,0 %	4,9 %
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	5,8 %	10,6 %	8,4 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	9,8 %	8,8 %	9,1 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	18 271 973	17 110 833	17 514 861
Forvaltningskapital	18 839 437	17 704 508	18 037 690
Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	23 818 185	22 323 254	22 807 613
Tap og mislighold i % av brutto utlån			
Tapsprosent utlån ³⁾	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,4 %	0,6 %	0,5 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,6 %	0,2 %
Soliditet ⁵⁾			
Kapitaldekningsprosent	18,3 %	14,8 %	15,6 %
Kjernetekapitaldekningsprosent	17,6 %	14,8 %	15,6 %
Ren kjernetekapitalprosent	17,6 %	14,8 %	15,6 %
Kjernetekapital	2 092 410	1 671 442	1 737 350
Netto ansvarlig kapital	2 164 134	1 671 442	1 737 350
Kontor og bemanning			
Antall kontor	8	9	9
Antall årsverk	173,6	174,0	172,1
Egenkapitalbevis			
Egenkapitalbevisbrøk	97,19 %	97,19 %	97,19 %
Børskurs	143,50	121,50	122,50
Børsverdi mill. kr	2.001	1.695	1.708
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	182,28	170,45	170,80
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) (morbank) ⁴⁾	14,25	10,48	14,11
Resultat pr egenkapitalbevis (kr) (konsern) ⁴⁾	15,61	11,69	16,21
Utbytte pr egenkapitalbevis (kr)	-	-	8,60
Pris / Resultat per egenkapitalbevis annualisert	6,90	7,79	7,56
Pris / Bokført egenkapital	0,79	0,71	0,70

¹⁾ Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

²⁾ Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

³⁾ Netto tap i prosent av brutto utlån inkl. Boligkreditt hittil i år, annualisert

⁴⁾ Overskudd hittil i år eks. ikke-kontrollerende eierinteresser multiplisert med egenkapitalbevisprosenten og dividert på gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis.

⁵⁾ Fra og med Q3-14 rapporterer banken kun kapitaldekning for morbanken (nye konsolideringsregler). Historiske tall knytter seg til konsernet.

Styrets beretning

Delårsregnskap per 3. kvartal 2014

(Konserntall unntatt kapitaldekning. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

Hovedtall fra regnskapet per 30. september 2014

- Resultat før skatt: 283,0 mill. kroner (211,2 mill. kroner)
- Resultat: 225,3 mill. kroner (168,9 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning: 12,0 % (9,6 %)
- 12-måneders vekst i utlån inkl. lån overført SpareBank 1 Boligkreditt: 5,8 % (10,6 %)
- 12-måneders vekst i innskudd: 9,8 % (8,8 %)
- Tap på utlån: 0,6 mill. kroner (13,9 mill. kroner)
- Ren kjernekapitaldekning: 17,6 % (17,2 %)
- Resultat per egenkapitalbevis: 15,61 kroner (11,69 kroner)

Hovedtall fra regnskapet for 3. kvartal 2014

- Resultat før skatt: 105,5 mill. kroner (79,1 mill. kroner)
- Resultat: 81,9 mill. kroner (63,1 mill. kroner)
- Egenkapitalavkastning: 13,0 % (10,8 %)
- Tap på utlån: 0,7 mill. kroner (5,3 mill. kroner)
- Resultat per egenkapitalbevis: 5,68 kroner (4,37 kroner)

Styrket underliggende bankdrift, økte inntekter fra eierinteresser og lave tap gir et godt resultat

Hovedtrekk

- Positiv inntektsutvikling i underliggende bankdrift
- Kostnadseffektivitet
- Betydelige inntekter fra eierinteresser
- Fortsatt god inntekts- og resultatutvikling i eiendomsmeglervirksomheten
- God soliditet, innskuddsdekning og tilgang på likviditet.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland-konsernet oppnådde i årets første ni måneder et resultat på 225,3 mill. kroner (168,9 mill. kroner) og en avkastning på egenkapitalen på 12,0 % (9,6 %). Resultat før skatt ble 283,0 mill. kroner (211,2 mill. kroner). Det gode resultatet tilskrives positiv inntektsutvikling, økt avkastning på finansielle investeringer og lavere tap sammenlignet med tilsvarende periode i 2013.

Resultat før skatt i 3. kvartal isolert ble 105,5 mill. kroner (79,1 mill. kroner).

Kvartalsresultatet preges av:

- Positiv utvikling i resultat fra underliggende bankdrift
- Økte inntekter av eierinteresser
- Lave tap
- Fallende utlånsvekst til bedriftskunder.

Avkastning på egenkapitalen i 3. kvartal ble 13,0 % (10,8 %).

I årets første ni måneder økte driftsinntektene med 15,4 % sammenlignet med fjoråret, og ble samlet 493,3 mill. kroner (427,4 mill. kroner).

Samlede driftskostnader ble i årets første ni måneder 209,7 mill. kroner (202,4 mill. kroner).

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde per 30. september 225,1 mill. kroner (210,9 mill. kroner). Det er kostnadsført 6,4 mill. kroner i sikringsfondsavgift klassifisert som rentekostnad i perioden (5,9 mill. kroner). Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt har økt med 360 mill. kroner fra 3. kvartal 2013. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde rentenettoen i årets første ni måneder 1,64 % (1,64 %).

Inntekter fra den overførte utlånsporteføljen til SpareBank 1 Boligkreditt føres som provisjonsinntekter. Per 30. september utgjør disse provisjonsinntektene 49,6 mill. kroner (40,7 mill. kroner). Netto renteinntekter inklusive ovennevnte provisjonsinntekter viser en økning på 23,1 mill. kroner (9,2 %) sammenlignet med tilsvarende periode i 2013.

Per 30. september har banken overført boliglån for 4.978,7 mill. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS (4.618,7 mill. kroner). Tilgjengelig volum for overføring var ved slutten av perioden 1.143 mill. kroner.

Netto provisjonsinntekter og andre driftsinntekter

Netto provisjonsinntekter og andre driftsinntekter utgjorde per 30. september 169,5 mill. kroner (155,9 mill. kroner). Økningen på 13,6 mill. kroner forklares hovedsakelig ved økning i provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt på 8,9 mill. kroner samt økning i inntekter fra salg av livsforsikring og fondsprodukter på 3,1 mill. kroner. Andre driftsinntekter består hovedsakelig av inntekter fra investering i Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS som hadde netto driftsinntekter på 46,7 mill. kroner ved utgangen av 3. kvartal 2014 (45,7 mill. kroner).

Avkastning på finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 98,6 mill. kroner (60,6 mill. kroner). Avkastning eksklusive resultatandel i felleskontrollert virksomhet ble 50,4 mill. kroner (22,7 mill. kroner). Mottatt utbytte økte med 20,8 mill. kroner mens netto resultat fra andre finansielle investeringer økte med 7,0 mill. kroner fra 30. september 2013.

Eierandeler i felleskontrollert virksomhet

Banken har per 30. september 2014 eierandeler i Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS på henholdsvis 15,6 % og 20,8 %. Eierandelene er uendret i forhold til siste årsskifte.

Konsernet resultatfører hvert kvartal en andel av selskapenes resultat tilsvarende bankens eierandel i det respektive selskap. Per 30. september 2014 ga dette en inntekt fra eierinteresser på 48,2 mill. kroner (37,9 mill. kroner) samt 0,7 mill. kroner (0,5 mill. kroner) i andre kostnader som inngår i utvidet resultatregnskap. Inntektsøkningen skyldes resultatforbedringer i SpareBank 1 Gruppen som vi inntektsfører gjennom vår eierandel i SamSpar. I morbanken inntektsføres utbytte mottatt fra de nevnte selskapene.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde ved utgangen av september 209,7 mill. kroner (202,4 mill. kroner).

Sammenlignet med 2. kvartal 2014 har driftskostnadene økt med 1,3 mill. kroner. Målt i forhold til totale inntekter utgjorde driftskostnadene per 30. september 2014 42,5 % (47,3 %).

Tap og mislighold

Per 30. september var det bokført netto tap på utlån og garantier med 0,6 mill. kroner (13,9 mill. kroner), hvorav 0,7 mill. kroner ble kostnadsført i 3. kvartal 2014. Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterte tap og endring i gruppevis nedskrivninger. Banken har i 3. kvartal 2014 redusert de gruppevis nedskrivningene med 0,1 mill. kroner.

Misligholdte utlån over 90 dager utgjorde per 30. september 2014 69,2 mill. kroner (90,3 mill. kroner), tilsvarende 0,4 % (0,6 %) av brutto utlån. Taps- og misligholdssituasjonen er spesifisert i note 2. Etter styrets vurdering er bankens kredittrisiko moderat.

Balanseutvikling

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av september i år 18.839 mill. kroner, en økning på 6,4 % fra samme tidspunkt i fjor. Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er økt fra 4.618,7 mill. kroner per 30. september 2013 til 4.978,7 mill. kroner per 30. september 2014.

Brutto utlån inkl. SpareBank 1 Boligkreditt har økt med 5,8 % (10,6 %) siste 12 måneder og var 20.395 mill. kroner ved utgangen av september 2014. Utlån til personkunder har økt med 6,6 % siste året, mens utlånsøkningen til bedriftskunder var på 4,2 %. Årsaken til den reduserte veksttakten er lavere etterspørsel etter lån fra næringslivet den siste tiden kombinert med større avtalte nedreguleringer på enkelte engasjementer.

Konsernets finansielle investeringer var 1.873 mill. kroner (1.773 mill. kroner) ved utgangen september. Bokført verdi av aksjefond og børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis utgjorde 28,9 mill. kroner per 30. september 2014 (0,16 % av forvaltningskapitalen). Banken har solgt andeler i aksjefond i løpet av året som et ledd i strategien om å redusere markedsrisikoen i porteføljen.

Innskudd fra kunder økte i siste 12-månedersperiode med 9,8 % (8,8 %).

Innskuddsdekningen ved utgangen av 30. september 2014 var 72,7 % (69,7 %).

Kapitaldekning

Nye kapitaldekningsregler i henhold til CRD IV/ Basel III har medført blant annet endrede regler om kapitalkrav i Norge som trådte i kraft fra og med 30. september 2014. Etter de nye reglene for konsolidering faller bankens investering i datterselskap inn under størrelsesunntaket i konsolideringsforskriften §5, 3. ledd, og det utarbeides således ikke lenger kapitaldekning på konsolidert nivå. Tidligere har det vært forskjellig behandling av investering i felleskontrollert virksomhet i morbanken og konsernet. Etter CRD IV/ Basel III behandles dette likt.

Per 30. september 2014 var bankens rene kjernekapitaldekning 17,6 % (17,2 %). Bankens netto ansvarlige kapital utgjorde 2.164 mill. kroner (1.984 mill. kroner). Det er gjennomført

en forenklet revisorkontroll av resultat og balanse i henhold til forskrift, og delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningsberegningen. Overgangsreglene som er vedtatt gir en positiv effekt på ren kjernekapitaldekning som hovedsakelig vil nøytraliseres mot kjerne/ tilleggskapital frem mot 1. januar 2019. Banken har beregnet ren kjernekapitaldekning uten overgangsregler til å være 15,9 %.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Styret har i 2014 vedtatt mål for en ren kjernekapitaldekning for banken og konsernet på minimum 14,5 %. Dette tilsvarer det maksimale kravet til ren kjernekapitaldekning for banker definert som systemkritiske per 30. juni 2016. Per 30. september 2014 er dette 3,5 %-poeng høyere enn antatt regulatorisk krav til ren kjernekapitaldekning for SpareBank 1 Ringerike Hadeland per 30. juni 2016. Det vises for øvrig til note 11.

Styret vurderer bankens soliditet til å være tilfredsstillende.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter

Det har ikke vært gjennomført transaksjoner med nærstående parter som har hatt vesentlig betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

Morbanken

Morbanken oppnådde i årets ni første måneder et resultat på 204,5 mill. kroner (150,4 mill. kroner), hvilket utgjorde 1,50 % (1,18 %) av gjennomsnittlig forvaltningskapital, og en avkastning på egenkapitalen på 11,4 % (8,9 %). Resultat før skatt ble 259,8 mill. kroner (190,6 mill. kroner). Det henvises til omtale over for utviklingen.

Risikoforhold og utsiktene fremover

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Det har de siste årene vært relativt lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Alle kreditter besluttet i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Gruppen, hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet. Tapsutviklingen vil være avhengig av den økonomiske utviklingen i Norge generelt og i bankens markedsområder spesielt. Deler av industrirettet virksomhet i bankens markedsområde melder om redusert aktivitet og fallende lønnsomhet. Arbeidsledigheten er relativt lav, selv etter nedbemanning innenfor tradisjonell industri. Det forventes et relativt stabilt risikobilde for resten av 2014. Kredittrisikoen vil også kunne påvirkes av økt satsing innen både person- og bedriftskundemarkedet i blant annet Nittedalsområdet. Banken er både inntjenings- og soliditetsmessig forberedt på dette og vurderer kredittkvaliteten som generelt stabil og god.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS.

Det har vært god tilgang på markedsfinansiering hittil i år og marginene har gått ned. Styret forventer at tilgangen til markedsfinansiering vil være god også fremover. Banken arbeider løpende med å tilpasse seg besluttede og forventede regelendringer blant annet innenfor likviditets- og soliditetsområdet. Isolert sett vil disse endringene kunne bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Banken har et betydelig boliglånsvolum som er klargjort for eventuelt salg til SpareBank 1 Boligkreditt.

Banken forventer en fallende kredittvekst for resten av året, spesielt innenfor bedriftsmarkedet. Imidlertid kan stigende boligpriser, sammen med fortsatt lave renter og inntektsvekst i husholdningene, bidra til fortsatt økte boliginvesteringer. Det arbeides med større infrastrukturprosjekter i vår region som kan bidra til ny vekst innenfor blant annet bedriftsmarkedet på sikt. Konkurransen om nye boliglånskunder er betydelig og renten på boliglån ble redusert med inntil 0,25 %-poeng med full effekt fra 1. juli 2014. Den negative effekten på konsernets rentemargin ble delvis motvirket av at innskudsrentene også ble regulert. Banken har videre i september gjennomført ytterligere en rentenedsettelse på inntil 0,25 %-poeng for deler av boliglånene med virkning fra 25. september 2014 for nye lån og 26. november 2014 for eksisterende lån. Banken har tilpasset utvalgte innskuddsrenter, men det kompenserer foreløpig ikke fullt ut for endringen i utlånsrentene, og det forventes således en fallende rentenetto fremover.

Styret er godt fornøyd med bankens resultat i årets ni første måneder, og forventer med utgangspunkt i god underliggende bankdrift et tilfredsstillende resultat for konsernet i 2014.

Hønefoss, 29. oktober 2014
I styret for SpareBank 1 Ringerike Hadeland

Jørn Prestkvern
Leder

Anne Cathrine Frøstrup
Nestleder

Bjørn Haugen Morstad

Bente S. Klæstad

Svein Oftedal

Tommy Helgerud

Liv Bente Kildal

Steinar Haugli
Adm. banksjef

Resultatregnskap

MORBANK					KONSERN						
Året 2013	3. kv. 2013	3. kv. 2014	01.01-30.09.13	01.01-30.09.14	(Hele tusen kroner)	Note	01.01-30.09.14	01.01-30.09.13	3. kv. 2014	3. kv. 2013	Året 2013
684.796	175.581	178.702	506.078	530.878	Renteinntekter		530.977	506.416	178.663	175.717	685.215
396.415	100.201	101.310	295.474	305.871	Rentekostnader		305.905	295.475	101.342	100.202	396.315
288.381	75.380	77.393	210.604	225.008	Netto renteinntekter		225.073	210.941	77.322	75.515	288.900
154.759	43.236	40.982	112.916	124.817	Provisjonsinntekter		124.817	112.916	40.982	43.236	154.759
7.999	2.181	2.712	6.004	7.337	Provisjonskostnader		7.337	6.004	2.712	2.181	7.999
4.811	937	1.014	3.803	5.878	Andre driftsinntekter		52.051	49.025	17.854	17.475	63.161
151.571	41.991	39.284	110.714	123.358	Netto provisjons- og andre inntekter		169.531	155.937	56.124	58.530	209.921
13.367	1.319	19.196	7.608	28.383	Utbytte		28.511	7.728	19.324	1.439	8.966
19.116	-	4.160	24.874	33.863	Inntekter av eierinteresser		48.235	37.883	19.022	17.241	46.145
25.860	309	5.092	14.946	21.902	Netto resultat fra andre finansielle investeringer		21.902	14.946	5.092	309	29.383
58.343	1.628	28.448	47.428	84.148	Netto resultat fra finansielle eiendeler		98.648	60.557	43.437	18.989	84.495
498.295	118.999	145.124	368.746	432.514	Sum inntekter		493.251	427.435	176.883	153.034	583.316
109.863	27.486	28.681	79.323	83.948	Personalkostnader		113.466	110.267	40.828	38.989	151.757
71.434	18.253	17.732	54.198	55.000	Administrasjonskostnader		55.000	54.198	17.732	18.253	71.434
16.381	4.112	4.326	12.259	12.623	Ordinære avskrivninger		12.942	12.527	4.448	4.201	16.764
22.517	4.970	5.723	18.533	20.605	Andre driftskostnader		28.318	25.397	7.682	7.204	32.106
220.195	54.820	56.461	164.312	172.176	Sum driftskostnader		209.726	202.389	70.690	68.647	272.062
278.100	64.179	88.663	204.434	260.337	Resultat før tap		283.525	225.046	106.194	84.387	311.253
16.537	5.279	717	13.874	555	Tap på utlån og garantier	4	555	13.874	717	5.279	16.537
261.563	58.900	87.946	190.560	259.782	Resultat før skatt		282.970	211.172	105.477	79.108	294.716
59.138	15.143	22.961	40.140	55.315	Skattekostnad		57.695	42.269	23.620	15.974	61.004
202.425	43.757	64.986	150.420	204.467	Periodens resultat		225.275	168.903	81.857	63.134	233.712
					Ikke-kontrollerende eierinteresser		1.287	1.095	402	427	1.051
14,11	3,05	4,53	10,48	14,25	Resultat pr egenkapitalbevis		15,61	11,69	5,68	4,37	16,21

Utvidet resultatregnskap

MORBANK					KONSERN						
Året 2013	3. kv. 2013	3. kv. 2014	01.01-30.09.13	01.01-30.09.14	(Hele tusen kroner)	Note	01.01-30.09.14	01.01-30.09.13	3. kv. 2014	3. kv. 2013	Året 2013
202.425	43.757	64.986	150.420	204.467	Resultat for perioden		225.275	168.903	81.857	63.134	233.712
9.058	-	-	-	-	Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		-	-	-	-	10.324
-	-	-	-	-	Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon		-	-	-	-	-
-2.536	-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		-694	-479	302	453	1.104
					Skatt		-	-	-	-	-2.891
27.047	-	-	-	-11.981	Poster som vil bli reklassifisert til resultat		-11.981	-	-19.192	-	1.932
-	-	-	-	-	Endring i virkelig verdi for invest. holdt for salg		-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		-	-	-	-	998
33.568	-	-	-	-11.981	Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen		-12.675	-479	-18.890	453	11.467
235.993	43.757	64.986	150.420	192.486	Totalresultat		212.600	168.424	62.967	63.587	245.179
					Hervav ikke-kontrollerende eierinteresser		1.287	1.095	402	427	1.205
16,44	3,05	4,53	10,48	13,41	Totalresultat pr egenkapitalbevis		14,73	11,66	4,36	4,40	17,00

Balanse

MORBANK			Note	KONSERN		
31.12.2013	30.09.2013	30.09.2014	(Hele tusen kroner)	30.09.2014	30.09.2013	31.12.2013
112.132	101.221	95.043	Kontanter og fordringer på sentralbanker	95.043	101.221	112.132
990.478	918.603	1.166.975	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.166.975	918.603	990.478
14.745.846	14.660.743	15.417.842	Brutto utlån til og fordringer på kunder	5,15 15.415.763	14.658.518	14.743.657
-23.115	-25.777	-22.768	- Individuelle nedskrivninger	4 -22.768	-25.777	-23.115
-53.512	-53.512	-53.733	- Nedskrivninger på grupper av utlån	4 -53.733	-53.512	-53.512
14.669.219	14.581.455	15.341.341	Netto utlån til kunder	15.339.262	14.579.229	14.667.030
1.083.387	1.018.465	1.137.814	Sertifikater og obligasjoner	15 1.137.814	1.018.465	1.083.387
24.649	26.425	33.038	Finansielle derivater	7,15 33.038	26.425	24.649
442.403	346.032	428.431	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	15 428.432	346.033	442.404
249.266	282.255	166.314	Investering i eierinteresser	15 274.775	382.388	339.888
15.983	15.983	15.983	Investering i konsernselskaper	15 0	-	-
80.623	78.509	75.172	Eiendom, anlegg og utstyr	79.946	82.596	84.852
30.501	25.524	26.143	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	42.979	42.750	47.394
218.675	175.348	213.191	Andre eiendeler	8 241.172	206.798	245.476
17.917.317	17.569.819	18.699.446	Eiendeler	18.839.437	17.704.508	18.037.690
56.000	56.000	-	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	-	56.000	56.000
10.615.994	10.216.140	11.215.780	Innskudd fra og gjeld til kunder	6 11.212.490	10.214.272	10.612.072
4.588.010	4.619.890	4.359.308	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9,15 4.359.308	4.619.890	4.588.010
22.175	23.195	25.751	Finansielle derivater	7,15 25.751	23.195	22.175
285.514	390.543	479.911	Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	10 499.712	413.876	305.403
-	-	200.000	Ansvarlig lånekapital	9 200.000	-	-
15.567.693	15.305.767	16.280.749	Sum gjeld	16.297.260	15.327.233	15.583.660
1.394.665	1.394.665	1.394.665	Egenkapitalbevis	1.394.665	1.394.665	1.394.665
361.134	361.134	361.134	Overkursfond	361.134	361.134	361.134
387.782	288.915	387.782	Uttevningfond	387.782	288.915	387.782
119.941	-	-	Avsatt utbytte	-	-	120.981
3.473	-	-	Avsatt til gaver	-	-	3.473
61.180	58.318	61.180	Grunnfond	61.180	58.318	61.180
885	885	885	Kompensasjonsfond	885	885	885
20.564	160.134	213.050	Annen egenkapital	333.597	269.370	121.244
			Ikke-kontrollerende eierinteresser	2.933	3.988	2.686
2.349.624	2.264.052	2.418.697	Sum egenkapital	2.542.176	2.377.275	2.454.030
17.917.317	17.569.819	18.699.446	Gjeld og egenkapital	18.839.437	17.704.508	18.037.690

Hønefoss, 29. oktober 2014
I styret for SpareBank 1 Ringerike Hadeland

Jørn Prestkvern
Leder

Anne Cathrine Frøstrup
Nestleder

Bjørn Haugen Morstad

Bente S. Klæstad

Svein Oftedal

Tommy Helgerud

Liv Bente Kildal

Steinar Haugli
Adm. banksjef

Endring i egenkapital - Morbank

(Hele tusen kroner)	Eierandels- kapital ¹⁾	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Komp.-fond	Fond for urealiserte gevinster	Annen EK	Avsatt utbytte	Avsatt gaver	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.13	1.394.665	361.134	300.288	58.647	885	19.690	-21.724	111.573	3.230	2.328.387
Periodens resultat	-	-	81.156	2.350	-	-4.495	-	119.941	3.473	202.425
Utvadede resultatposter										
Netto aktuarielle gevinster og tap	-	-	6.339	183	-	-	-	-	-	6.522
Endring i virkelig verdi for investeringer holdt for salg	-	-	-	-	-	27.000	46	-	-	27.047
Sum utvadede resultatposter	-	-	6.339	183	-	27.000	46	-	-	33.568
Totalresultat	-	-	87.495	2.533	-	22.505	46	119.941	3.473	235.993
Transaksjoner med eierne										
Utdelt utbytte for 2012	-	-	-	-	-	-	-	-111.573	-	-111.573
Utdelt gavefond 2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-3.230	-3.230
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-	-	-	-	-111.573	-3.230	-114.803
Egenkapital 31.12.13	1.394.665	361.134	387.782	61.180	885	42.195	-21.632	119.941	3.473	2.349.624
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-7.035	211.502	-	-	204.467
Utvadede resultatposter										
Endring i virkelig verdi for investeringer holdt for salg	-	-	-	-	-	-11.981	-	-	-	-11.981
Sum utvadede resultatposter	-	-	-	-	-	-11.981	-	-	-	-11.981
Totalresultat	-	-	-	-	-	-19.016	211.502	-	-	192.486
Transaksjoner med eierne										
Utdelt utbytte for 2013	-	-	-	-	-	-	-	-119.941	-	-119.941
Utdelt gavefond 2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-3.473	-3.473
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-	-	-	-	-119.941	-3.473	-123.414
Egenkapital 30.09.14	1.394.665	361.134	387.782	61.180	885	23.179	189.870	-	-	2.418.697

¹⁾ Pr 30.09.2014 består eierandelskapitalen av 13.946.652 egenkapitalbevis à NOK 100.

Endring i egenkapital - Konsern

(Hele tusen kroner)	Eierandels- kapital ¹⁾	Overkurs- fond	Uttevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Komp.-fond	Fond for urealiserte gevinster	Annen EK	Avsatt utbytte	Avsatt gaver	Sum	Ikke-kontrol- lerende eier- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.13	1.394.665	361.134	300.288	58.647	885	19.690	70.747	113.014	3.230	2.322.299	3.986	2.326.285
Periodens resultat	-	-	81.156	2.350	-	-4.495	29.196	120.981	3.473	232.661	1.051	233.712
Utvadede resultatposter												
Netto aktuarielle gevinster og tap	-	-	6.339	183	-	-	757	-	-	7.279	154	7.433
Endring i virkelig verdi for investeringer holdt for salg	-	-	-	-	-	1.886	1.313	-	-	3.199	-1.267	1.932
Andre inntekter og kostnader tilknyttet felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	2.102	-	-	2.102	-	2.102
Sum utvadede resultatposter	-	-	6.339	183	-	1.886	4.172	-	-	12.580	-1.113	11.467
Totalresultat	-	-	87.495	2.533	-	-2.609	33.368	120.981	3.473	245.241	-62	245.179
Endringer dir. mot EK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1.238	-1.238
Transaksjoner med eierne												
Utdelt utbytte for 2012	-	-	-	-	-	-	-	-113.014	-	-113.014	-	-113.014
Utdelt gavefond 2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-3.230	-3.230	-	-3.230
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-	-	-	-	-113.014	-3.230	-116.244	-	-116.244
Egenkapital 31.12.13	1.394.665	361.134	387.782	61.180	885	17.081	104.161	120.981	3.473	2.451.343	2.686	2.454.030
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-7.035	231.023	-	-	223.988	1.287	225.275
Utvadede resultatposter												
Endring i virkelig verdi for investeringer holdt for salg	-	-	-	-	-	-11.981	-	-	-	-11.981	-	-11.981
Andre inntekter og kostnader tilknyttet felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-694	-	-	-694	-	-694
Sum utvadede resultatposter	-	-	-	-	-	-11.981	-694	-	-	-12.675	-	-12.675
Totalresultat	-	-	-	-	-	-19.016	230.329	-	-	211.313	1.287	212.600
Transaksjoner med eierne												
Utdelt utbytte for 2013	-	-	-	-	-	-	1.040	-120.981	-	-119.941	-1.040	-120.981
Utdelt gavefond 2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-3.473	-3.473	-	-3.473
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-	-	-	1.040	-120.981	-3.473	-123.414	-1.040	-124.454
Egenkapital 30.09.14	1.394.665	361.134	387.782	61.180	885	-1.935	335.530	-	-	2.539.242	2.933	2.542.176

¹⁾ Pr 30.09.2014 består eierandelskapitalen av 13.946.652 egenkapitalbevis à NOK 100.

Kontantstrømoppstilling

MORBANK			(Hele tusen kroner)	KONSERN		
Året 2013	01.01-30.09.13	01.01-30.09.14		01.01-30.09.14	01.01-30.09.13	Året 2013
-705.134	-617.893	-663.501	Brutto utlån til kunder	-580.659	-618.000	-705.276
633.969	462.142	492.828	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	492.732	462.038	633.855
882.821	482.967	599.786	Innskudd fra kunder	600.418	490.987	888.787
-239.156	-24.739	-14.813	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-14.813	-24.739	-239.123
-88.524	-16.649	-176.498	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-176.498	-16.649	-88.524
23.726	9.993	10.732	Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10.732	9.993	23.726
-100.055	-34.428	-51.330	Sertifikater og obligasjoner	-51.330	-34.428	-100.055
27.112	21.270	20.591	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	20.591	21.270	27.112
-9.405	-22.922	-7.524	Renteutbetaling derivater	-7.524	-22.922	-9.405
97.545	70.721	137.494	Provisjonsinnbetalinger	184.163	116.377	156.473
-107.891	-83.561	-88.176	Utbetalinger til lønn	-120.735	-111.953	-146.428
-93.743	-61.055	-64.587	Andre utbetalinger til drift	-42.107	-62.795	-96.231
-51.546	-45.304	-51.546	Betalt skatt	-52.946	-48.062	-54.381
-6.504	-3.165	-2.235	Andre tidsavgrensninger	-2.235	-3.165	-6.504
263.214	137.376	141.219	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	259.788	157.950	284.026
-6.952	-6.023	-11.579	Investering i varige driftsmidler	-12.292	-6.254	-7.421
2.213	2.013	4.188	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	4.188	2.013	2.213
-209.861	-169.923	-454.187	Utbetaling til investeringer i aksjer og fond	-454.187	-163.953	-203.891
211.067	193.919	562.114	Innbetaling fra salg av aksjer og fond	479.162	193.919	211.067
32.482	32.482	62.246	Utbytte fra investeringer i aksjer	28.383	7.608	7.608
28.949	52.468	162.783	B Netto likviditetsendring investering	45.254	33.333	9.577
1.425.000	1.175.000	1.175.000	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.175.000	1.175.000	1.425.000
-1.244.000	-963.000	-1.412.500	Tilbakebetaling - utstedelse av verdipapirer	-1.412.500	-963.000	-1.244.000
-	-	200.000	Opptak av ansvarlig lånekapital	200.000	-	-
-152.067	-92.177	-101.675	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-101.675	-92.177	-152.067
-	-	-1.717	Renteutbetalinger på ansvarlig lånekapital	-1.717	-	-
-205.000	-205.000	-56.000	Tilbakebetaling av lån fra kredittinstitusjoner	-56.000	-205.000	-205.000
-2.159	-1.641	-783	Renteutbetalinger på lån fra kredittinstitusjoner	-783	-1.641	-2.159
-114.804	-114.804	-123.414	Utbetaling til utbytte og gavefond	-124.454	-116.244	-116.243
-293.030	-201.621	-321.090	C Netto likviditetsendring finansiering	-322.130	-203.061	-294.469
-866	-11.777	-17.088	A+B+C Netto endring likvider i året	-17.088	-11.777	-866
112.998	112.998	112.132	Inngående likviditetsbeholdning	112.132	112.998	112.998
112.132	101.221	95.043	Utgående likviditetsbeholdning	95.043	101.221	112.132
			Likviditetsbeholdning spesifisert	-	-	
112.132	101.221	95.043	Kontanter og fordringer på sentralbanken	95.043	101.221	112.132
112.132	101.221	95.043	Likviditetsbeholdning sist i mnd	95.043	101.221	112.132

Note 1 Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 Ringerike Hadeland sitt selskaps- og konsernregnskap er utarbeidet i samsvar med IAS 34 "Delårsrapportering". Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2013. Års- og delårsregnskapene er utarbeidet i samsvar med IFRS, godkjent av EU.

Selskapet og konsernet har i denne delårsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

IFRS 10 – Konsolidering. Standarden omhandler definisjon av datterselskap, og legger i større grad vekt på faktisk kontroll enn tidligere regler. Kontroll foreligger kun når investor har makt over relevante aktiviteter hos investeringsobjektet, risiko for variabel avkastning, og i tillegg evne til å bruke makten til å påvirke avkastningen. I tilfeller med brudd på lånevilkår vil banken vurdere om den har oppnådd reell makt i henhold til IFRS 10. Standarden er implementert 1. januar 2014 og har ikke hatt vesentlig effekt for den finansielle rapporteringen.

IFRS 11 – Felleskontrollert virksomhet erstatter IAS 31 og SIC-13. IFRS 11 fjerner muligheten til å kunne benytte proporsjonal konsolidering for felleskontrollerte foretak. Standarden er implementert 1. januar 2014 og har ikke hatt vesentlig effekt for den finansielle rapporteringen.

IFRS 12 – Opplysninger om investeringer i andre selskaper. Standarden utvider kravet til noteinformasjon i neste årsregnskap for investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper, felleskontrollerte selskaper og strukturerte foretak. Standarden er implementert 1. januar 2014.

Alle tall er i hele 1.000 om ikke annet er angitt. Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta er NOK.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Note 3 - Finansiell risiko

Finansiell risiko og risikostyring er beskrevet i årsregnskapet blant annet i note 6, 7 til 14 (for kredittisiko), note 15 (markedsrisiko) og note 16 og 17 (likviditetsrisiko) som sammen med informasjon i denne delårsrapporten i all vesentlighet er dekkende for den finansielle risiko per 30.09.2014.

Note 4 Tap på utlån, garantier m.v.

Morbank			Periodens tapskostnader	Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
2.180	6.081	-342	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	- 342	6.081	2.180
3.500	3.500	221	Periodens endring i gruppenedskrivninger	221	3.500	3.500
1.283	119	-7	Periodens endring i amortiseringseffekter	- 7	119	1.283
8.886	3.563	471	Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er tapsavsett	471	3.563	8.886
2.514	1.602	1.383	Periodens konstaterte tap hvor det tidligere ikke er tapsavsett	1 383	1.602	2.514
-1.826	-992	-1.171	Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	- 1 171	-992	-1.826
16.537	13.873	555	Periodens tapskostnader	555	13.873	16.537

Morbank			Individuelle nedskrivninger *)	Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
22.205	22.205	24.385	Individuelle nedskrivninger ved 01.01	24.385	22.205	22.205
-8.886	-3.563	-470	- konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-470	-3.563	-8.886
-5.350	-3.730	-970	- tilbakeføring av tidligere års nedskrivning	-970	-3.730	-5.350
16.299	13.751	733	+ tapsavs. på engasjement hvor det tidligere ikke er tapsavsett	733	13.751	16.299
			+ økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	310	246	24
24	246	310				
93	-622	51	amortiseringseffekter	51	-622	93
24.385	28.287	24.039	Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	24.039	28.287	24.385

*) Individuelle nedskrivninger på garantier er oppført i balansen under "Annen gjeld" og er kr 1.270.500 per 30.09.14 for morbank og konsern.
(kr 2.510.000 pr 30.09.2013 og kr 1.270.500 pr. 31.12.13)

Morbank			Gruppenedskrivninger	Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
50 012	50 012	53 512	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån, garantier m.v. IB	53.512	50.012	50.012
3 500	3.500	221	+ Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	221	3.500	3.500
53 512	53 512	53 733	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån, garantier m.v. UB	53.733	53.512	53.512

Morbank			Misligholdte engasjement	Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
66.574	90.291	69.244	Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	69.244	90.291	66.574
-9.073	-14.540	-7.299	Individuelle nedskrivninger	-7.299	-14.540	-9.073
57.501	75.751	61.945	Netto misligholdte engasjement	61.945	75.751	57.501
13,6 %	16,1 %	10,5 %	Avsetningsgrad	10,5 %	16,1 %	13,6 %
0,5 %	0,6 %	0,4 %	Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån.	0,4 %	0,6 %	0,5 %

Morbank			Øvrige tapsutsatte engasjement	Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
35.492	91.790	30.872	Øvrige tapsutsatte engasjement	30.872	91.790	35.492
-15.311	-13.746	-16.740	Individuelle nedskrivninger	-16.740	-13.746	-15.311
20.181	78.044	14.132	Netto tapsutsatte engasjement	14.132	78.044	20.181
43,1 %	15,0 %	54,2 %	Avsetningsgrad	54,2 %	15,0 %	43,1 %
0,2 %	0,6 %	0,2 %	Øvrige tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån.	0,2 %	0,6 %	0,2 %

Note 5 Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
166.879	170.598	11.672	Offentlig sektor	11.672	170.598	166.879
771.336	738.432	807.630	Primærnæringer	807.630	738.432	771.336
316.831	401.410	340.740	Industri	340.740	401.410	316.831
888.390	898.390	646.079	Bygg- og anleggsvirksomhet	646.079	898.390	888.390
228.866	240.091	219.913	Varehandel	219.913	240.091	228.866
99.112	109.420	128.020	Transport og lagring	128.020	109.420	99.112
134.319	143.898	132.894	Hotell og restaurantdrift	132.894	143.898	134.319
211.273	188.821	586.628	Forretningsmessig tjenesteyting	586.628	188.821	211.273
3.255.649	3.165.364	3.264.283	Omsetning/drift eiendommer	3.262.204	3.163.138	3.253.460
323.242	318.815	484.833	Diverse næringer	484.833	318.815	323.242
6.395.897	6.375.237	6.622.693	Sum næring	6.620.614	6.373.011	6.393.708
8.349.949	8.285.506	8.795.149	Lønnstakere o.l.	8.795.149	8.285.506	8.349.949
14.745.846	14.660.743	15.417.842	Sum brutto utlån	15.415.763	14.658.518	14.743.657
-23.115	-25.777	-22.768	Individuelle nedskrivninger	-22.768	-25.777	-23.115
-53.512	-53.512	-53.733	Gruppevisse nedskrivninger	-53.733	-53.512	-53.512
14.669.219	14.581.455	15.341.341	Sum balanseført netto utlån	15.339.262	14.579.229	14.667.030

Note 6 Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
408.789	353.013	367.452	Offentlig sektor	367.452	353.013	408.789
271.999	272.464	315.430	Primærnæringer	315.430	272.464	271.999
145.011	133.407	143.809	Industri	143.809	133.407	145.011
336.019	285.207	224.721	Bygg- og anleggsvirksomhet	224.721	285.207	336.019
291.354	265.928	336.395	Varehandel	336.395	265.928	291.354
86.313	84.813	98.990	Transport og lagring	98.990	84.813	86.313
60.683	47.091	50.635	Hotell og restaurantdrift	50.635	47.091	60.683
381.148	228.872	820.038	Forretningsmessig tjenesteyting	820.038	228.872	381.148
846.953	833.188	692.958	Omsetning/drift eiendommer	689.668	831.320	843.031
438.416	529.299	325.023	Diverse næringer	325.023	529.299	438.416
3.266.687	3.033.282	3.375.451	Sum næring	3.372.161	3.031.414	3.262.765
7.349.308	7.182.858	7.840.329	Lønnstakere o.l.	7.840.329	7.182.858	7.349.308
10.615.994	10.216.140	11.215.780	Sum innskudd fra kunder	11.212.490	10.214.272	10.612.072

Note 7 Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved periodens slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kreditrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

(Hele tusen kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2014			31.12.2013		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Renteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelse		Eiendeler	Forpliktelse
Renteswapper fastrente utlån	730.758	-	26.121	828.298	223	22.035
Sum renteinstrumenter	730.758	-	26.121	828.298	223	22.035

Sikring av innlån

Rentebytteavtaler	1.766.500	32.817	-370	1.750.000	24.238	140
Sum renteinstrumenter	1.766.500	32.817	-370	1.750.000	24.238	140

Andre finansielle derivater

Garanti Eksportfinans	-	221	-	-	189	-
Sum andre finansielle derivater i balansen	-	221	-	-	189	-

Sum valuta- og renteinstrumenter i tusen kroner

Sum renteinstrumenter	2.497.258	32.817	25.751	2.578.298	24.461	22.175
Sum andre finansielle derivater	-	221	-	-	189	-
Sum	2.497.258	33.038	25.751	2.578.298	24.650	22.175

Virkelig verdisikring

Netto gevinst/resultatført knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring av bankens fastrente innlån var 8,7 mill. kroner pr 30.09.2014 mot 1,7 mill. kroner i 2013. Netto tap på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen var 7,3 mill. kroner pr 30.09.2014 mot 1,8 mill. kroner i 31.12.2013.

Garanti Eksportfinans AS

Banken deltar som eier i Eksportfinans AS i et garantisyndikat for nedskrivninger i obligasjonsbeholdningen til Eksportfinans AS. Startdato for garantien er 29.02.2008. Fra og med februar 2011 har det blitt gjennomført årlige utvekslinger av sikkerhet i henhold til avtalen med utgangspunkt i verdien av obligasjonsbeholdningen i Eksportfinans AS ved utgangen av februar. Avtalen forventes å forfalle i desember 2023. Garantiavtalen er klassifisert som et finansielt derivat i balansen og resultatføres under netto resultat fra andre finansielle investeringer. Bankens garanti er maksimert til 4,5 mill. kroner.

Note 8 Andre eiendeler

Morbank			(Hele tusen kroner)	Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14		30.09.14	30.09.13	31.12.13
77.295	97.725	97.757	Forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptj. ikke mottatte innt.	97.757	97.725	77.295
141.380	77.623	115.434	Andre eiendeler	143.415	109.073	168.180
218.675	175.348	213.191	Sum	241.172	206.798	245.476

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Ringerike Hadeland emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern. All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

Verdipapirgjeld			
(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4.318.500	4.587.000	4.556.000
Verdijusteringer	40.808	32.890	32.010
Sum verdipapirgjeld	4.359.308	4.619.890	4.588.010
Gjennomsnittlig rente obligasjonsgjeld	3,22 %	3,28 %	3,31 %

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året inkludert eventuelle rente- og valutaswapper i prosent av gjennomsnittlig verdipapirbeholdning.

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt			
(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
2013	-	-	-
2014	-	1.102.000	921.000
2015	1.168.500	1.235.000	1.235.000
2016	575.000	575.000	575.000
2017	1.075.000	1.075.000	1.075.000
2018	1.100.000	600.000	750.000
2019	400.000	-	-
Sum obligasjonsgjeld, pålydende verdi	4.318.500	4.587.000	4.556.000

Endring i verdipapirgjeld				
(Hele tusen kroner)	30.09.14	Emmitert/utvidet i 2014	Forfalt/innløst i 2014	31.12.13
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4.318.500	1.175.000	-1.412.500	4.556.000
Verdijusteringer	40.808	-	-	32.010
Sum verdipapirgjeld	4.359.308	1.175.000	-1.412.500	4.588.010

Ansvarlig lån			
(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *	200.000	-	-
Sum verdipapirgjeld	200.000	-	-

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år.

Endring i ansvarlig lånekapital				
(Hele tusen kroner)	30.09.14	Emmitert/utvidet i 2014	Forfalt/innløst i 2014	31.12.13
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	200.000	200.000	-	-
Sum verdipapirgjeld	200.000	200.000	-	-

Note 10 Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.13	30.09.13	30.09.14	(Hele tusen kroner)	30.09.14	30.09.13	31.12.13
60.967	234.589	250.618	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	250.618	234.589	60.967
79.771	92.051	79.771	Pensjonsforpliktelser	80.001	93.388	80.001
144.776	63.903	149.523	Annen gjeld	169.093	85.899	164.436
285.514	390.543	479.911	Sum annen gjeld og pensjonsforpliktelser	499.712	413.876	305.403

Note 11 Kapitaldekning

Kapitalstyring

Nye kapitaldekningsregler i henhold til CRD IV/ Basel III ble innført i Norge 1. juli 2013 med overgangsbestemmelser som innebærer full gjennomføring fra 1. januar 2019. Fra og med 1. juli 2013 ble det innført nye bufferkrav jfr. finansieringsvirksomhetsloven § 2-9e. Per 30. september 2014 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent og kravet til systemrisikobuffer 3 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om at ansvarlig kapital skal utgjøre minst 4,5 prosent av ren kjernekapital, slik at samlet krav til ren kjernekapital er 10 prosent. Sammenligningstallene er ikke omarbeidet slik at kapitaldekningen per 30.09.13 og 31.12.13 er utarbeidet i henhold til tidligere Basel II-regelverket. Bankens investering i datterselskapet Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland faller inn under størrelsesunntaket i konsolideringsforskriften § 5, 3. ledd, og det utarbeides således ikke lenger kapitaldekning på konsolidert nivå. Forskjellen mellom kapitaldekningen i mor og teoretisk konsern etter CRD IV/ Basel III anses å være marginal.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 14,5 prosent og tilsvarende det maksimale kravet til ren kjernekapitaldekning for banker definert som systemkritiske per 30. juni 2016.

Det er gjennomført forenklet revisorkontroll av resultatet og balanse i henhold til forskrift.

(Hele tusen kroner)	Morbank		
	30.09.14	30.09.13	31.12.13
	BASEL III	BASEL II	BASEL II
Egenkapitalbevis	1.394.665	1.394.665	1.394.665
Overkursfond	361.134	361.134	361.134
Utljevningsfond, grunnfond og kompensasjonsfond	449.848	348.119	449.847
Fond for urealiserte gevinster	23.179	-	42.195
Avsatt til gaver og utbytte	-	-	123.414
Annen egenkapital	189.870	160.134	-21.631
Sum balanseført egenkapital	2.418.696	2.264.052	2.349.624
Balanseført egenkapital som ikke inngår i kjernekapital	-204.467	-150.420	-123.414
Delårsresultat fratrukket påregnelig skatt og utbytte som inngår i kjernekapital (revisorbekreftet)	91.829	-	-
Verdiendringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-2.652	-	-
Fradrag for utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-11.558	-25.524	-30.501
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor ¹⁾	-184.418	-103.805	-181.832
Urealiserte gevinster (Basel II/Basel III overgangsregler)	-15.020	-	-27.000
Sum netto ren kjernekapital/ kjernekapital	2.092.410	1.984.303	1.986.877
Tilleggskapital utover kjernekapital			
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	200.000	-	-
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor ¹⁾	-133.684	-	-12.150
45 % av netto urealiserte gevinster på finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg (Basel II)	-	-	12.150
36 % av netto urealiserte gevinster på finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg (Basel III overgangsregler)	5.407	-	-
Sum netto tilleggskapital	71.723	-	-
Netto ansvarlig kapital	2.164.134	1.984.303	1.986.877
Risikoveid beregningsgrunnlag:			
Stater	-	-	-
Lokale og regionale myndigheter	6.304	7.438	6.588
Institusjoner	301.715	230.587	235.913
Foretak	2.604.782	3.129.013	3.001.775
Massemarked	2.116.180	1.712.437	1.729.125
Pantsikkerhet i eiendom	5.432.820	5.457.838	5.468.500
Forfalte engasjementer	40.335	67.125	53.088
Høyrisikoengasjementer	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	107.058	49.362	60.938
Andeler i verdipapirfond	-	40.162	27.825
Øvrige engasjementer	389.963	305.805	304.450
Sum kredittrisiko	10.999.156	10.999.762	10.888.200
Operasjonell risiko	831.035	720.975	720.975
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	27.288	-	-
Fradrag i beregningsgrunnlaget (Basel II)	-	-157.317	-247.482
Totalt beregningsgrunnlag	11.857.478	11.563.450	11.361.679
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	17,6 %	17,2 %	17,5 %
Kjernekapitaldekning	17,6 %	17,2 %	17,5 %
Kapitaldekning	18,3 %	17,2 %	17,5 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,50%)	296.437	-	-
Motsyklisk buffer (0,00%)	-	-	-
Systemrisikobuffer (3,00 %)	355.724	-	-
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	652.161	-	-
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	533.587	-	-
Tilgjengelig ren kjernekapital	906.662	-	-

¹⁾ I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende proSENTSATS:

i 2014: 20 prosent
i 2015: 40 prosent
i 2016: 60 prosent
i 2017: 80 prosent

Note 12 Egenkapitalbevisiere og spredning av egenkapitalbevis per 30.09.2014

Det var 2.110 egenkapitalsbevisiere per 30.09.2014. De største var:		Antall	% av totalt antall egenkapital-bevis
1	SPAREBANKSTIFTELSEN RINGERIKE	4.183.993	30,00 %
2	SPAREBANKSTIFTELSEN GRAN	2.789.330	20,00 %
2	SPAREBANKSTIFTELSEN JEVNAKER LUNNER NITTEDAL	2.789.330	20,00 %
4	FRES AS	450.000	3,23 %
5	MP PENSJON PK	302.034	2,17 %
6	GJENSIDIGE FORSIKRING	190.034	1,36 %
7	RINGERIKS KRAFT AS	153.167	1,10 %
8	AKA AS	150.000	1,08 %
9	VERDIPAPIRFONDET EIK	91.767	0,66 %
10	NORDENFJELSKE BYKREDITTS STIFTELSE	80.000	0,57 %
11	WENAAS KAPITAL AS AK	62.007	0,44 %
12	FIRST PARTNERS HOLDING 5 AS	57.480	0,41 %
13	WENAASGRUPPEN AS	55.600	0,40 %
14	Allumgården	54.987	0,39 %
14	PARETO AS	41.338	0,30 %
14	RG HOLDING AS	41.338	0,30 %
17	LUNNER ALMENNING	40.322	0,29 %
18	G.A.S. HOLDING AS	39.588	0,28 %
19	STIKSRUD HOLDING AS	33.000	0,24 %
20	OTTO OLSEN INVEST AS	30.000	0,22 %
Sum 20 største		11.635.315	83,43 %
Øvrige egenkapitalbevisiere		2.311.337	16,57 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)		13.946.652	100 %

Egenkapitalbevisbrøk - Morbank

(Hele tusen kroner)	30.09.2014	01.01.2014	30.09.2013
Eierandelskapital	1.394.665	1.394.665	1.394.665
Overkursfond	361.134	361.134	361.134
Uttevningfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	387.782	387.782	288.915
A. Sum egenkapitalbevisierenes kapital	2.143.581	2.143.581	2.044.714
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	61.180	61.180	58.318
Kompensasjonsfond	885	885	885
B. Sum samfunnsleid kapital	62.065	62.065	59.203
Egenkapital eksklusiv utbytte, fond for urealiserte gevinster og annen egenkapital	2.205.647	2.205.646	2.103.917
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	97,19 %	97,19 %	97,19 %

Note 13 Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten. Kunderelaterte inntekter/ kostnader og balanseposter er reelle, mens de øvrige postene knyttet til bankvirksomheten foreløpig ligger som ikke rapporterbare segmenter.

Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Lokalbanken inneholder privatkunder for hele banken, samt mindre bedriftskunder. I tillegg rapporteres større bedriftsengasjementer i egen enhet og eiendomsmegling.

Konsernelimineringer fremkommer i kolonnen for ikke-rapporterbare segmenter.

Banken opererer i et geografisk avgrenset område og rapportering på geografiske sekundærsegmenter gir lite tilleggsinformasjon

Konsern 30.09.2014

	Lokalbanken	BM Større engasjementer	Eiendoms- megling	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt konsern
(Hele tusen kroner)					
RESULTAT					
Netto renteinntekter	136.160	133.111	65	-44.264	225.073
Netto provisjons- og andre inntekter	102.537	14.670	46.797	104.174	268.178
Driftskostnader			38.046	171.679	209.725
Resultat før tap					283.525
Tap på utlån og garantier	615	-60			555
Resultat før skatt					282.970

	Lokalbanken	BM Større engasjementer	Eiendoms- megling	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt konsern
BALANSE					
Utlån til kunder	8.669.414	6.748.428		-2.079	15.415.763
Individuell nedskrivning utlån	-3.124	-19.644			-22.768
Gruppenedskrivning utlån	-10.355	-43.378			-53.733
Andre eiendeler			36.682	3.462.858	3.499.540
Sum eiendeler pr segment	8.655.935	6.685.406	36.682	3.460.779	18.838.801
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.415.183	3.800.597		-3.290	11.212.490
Annen gjeld og egenkapital			36.682	7.589.629	7.626.311
Sum egenkapital og gjeld pr segment	7.415.183	3.800.597	36.682	7.586.339	18.838.801

Konsern 30.09.2013

	Lokalbanken	BM Større engasjementer	Eiendoms- megling	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt konsern
(Hele tusen kroner)					
RESULTAT					
Netto renteinntekter	76.717	161.292	337	-27.404	210.941
Netto provisjons- og andre inntekter	90.783	12.884	45.776	67.050	216.493
Driftskostnader			38.510	163.878	202.388
Resultat før tap					225.046
Tap på utlån og garantier	-685	14.558		0	13.874
Resultat før skatt					211.172

	Lokalbanken	BM Større engasjementer	Eiendoms- megling	Ikke rapporterbare segmenter	Totalt konsern
BALANSE					
Utlån til kunder	8.176.954	6.483.789	-	-2.225	14.658.518
Individuell nedskrivning utlån	-2.964	-22.813	-	-	-25.777
Gruppenedskrivning utlån	-9.134	-40.878	-	-	-50.012
Andre eiendeler	-	-	38.376	3.083.403	3.121.779
Sum eiendeler pr segment	8.164.856	6.420.098	38.376	3.081.178	17.704.508
Innskudd fra og gjeld til kunder	6.886.744	3.329.395	-	-1.868	10.214.271
Annen gjeld og egenkapital	-	-	38.376	7.451.861	7.490.237
Sum egenkapital og gjeld pr segment	6.886.744	3.329.395	38.376	7.449.993	17.704.508

Note 14 SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis.

SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Kredittkort AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen, og har som formål å være felles kredittkortselskap for bankenes kunder. Selskapet har i løpet av 2. kvartal 2014 ervervet eierbankenes kredittkortporteføljer fra Entercard AS. SpareBank 1 Ringerike Hadeland har inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Kredittkort AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Kredittkort AS har en forsvarlig ansvarlig kapital, og til enhver tid oppfylle de minstrekrav til ansvarlig kapital som følger av lovgivning og/eller anbefalinger fra Finanstilsynet og som er nødvendig for en forsvarlig drift av selskapet. Banken er også forpliktet til å bidra med funding av egen portefølje (total balanse).

Se note 2 og note 9 i årsregnskapet for 2013 for mer informasjon om regnskapsmessig behandling av avtalene knyttet til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Note 15 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter skal presenteres per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen, (nivå 2)
- verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3)

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2014.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	33.038	-	33.038
- Obligasjoner og sertifikater	-	1.137.814	-	1.137.814
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	28.854	0	6.113	34.967
- Fastrentelån	-	-	1.026.731	1.026.731
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	393.465	393.465
Sum eiendeler	28.854	1.170.851	1.426.309	2.626.014

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	25.751	-	25.751
Sum forpliktelser	-	25.751	-	25.751

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. september 2013.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	26.425	-	26.425
- Obligasjoner og sertifikater	-	1.018.465	-	1.018.465
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	64.332	2.420	24.076	90.827
- Fastrentelån	-	-	1.405.086	1.405.086
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	255.206	255.206
Sum eiendeler	64.332	1.047.309	1.684.368	2.796.009

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	23.195	-	23.195
Sum forpliktelser	-	23.195	-	23.195

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2013.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	24.649	-	24.649
- Obligasjoner og sertifikater	-	1.083.387	-	1.083.387
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	57.754	0	29.471	87.225
- Fastrentelån	-	-	1.211.984	1.211.984
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	355.179	355.179
Sum eiendeler	57.754	1.108.036	1.596.634	2.762.424

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	22.175	-	22.175
Sum forpliktelser	-	22.175	-	22.175

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs og andeler i norske verdipapirfond utpekt til virkelig verdi ved første gangs innregning.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter derivater, renteswapper og likviditetsporteføljen.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata bestemmes ved å bruke en av følgende eller en kombinasjon av følgende verdsettelsesmetoder:

- siste kjente transaksjonskurs
- resultat per aksje
- utbytte per aksje
- rapportert EBITDA for underliggende aksjeselskap
- siste kjente transaksjonskurs på sammenlignbare instrumenter

Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, herunder Nets Holding og Nordito Property som vurderes til virkelig verdi over resultatet. Eierandelene i Sparebank 1 Boligkreditt og Sparebank 1 Næringskreditt verdivurderes til gjennomsnittlig emisjonskurs.

Fastrentelån klassifisert i nivå 3 verdivurderes månedlig basert på endringer i markedsrente og endringer i porteføliens kunderente hensvntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid på porteføljen.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. september 2014:

	Fastrente-lån	Egenkapital-instrumenter	Sum
Inngående balanse	1.211.984	384.649	1.596.633
Investeringer i perioden	-	60.004	60.004
Tilbakebetaling av kapital	-	-3.839	-3.839
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-41.789	-41.789
Netto volumendring i perioden	-189.213	-	-189.213
Gevinst eller tap ført i resultatet	3.960	12.533	16.493
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-11.981	-11.981
Utgående balanse	1.026.731	399.577	1.426.308

Note 16 Finansielle instrumenter og motregning

Banken er pliktig å opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har ikke inngått ISDA-avtaler som tillater motregning på finansielle instrumenter. Kunder som driver tradingvirksomhet henvises til Sparebank 1 SMN for utøvelse av virksomheten.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (i hele tusen kroner)	3. kv. 2014	2. kv. 2014	1. kv. 2014	4. kv. 2013	3. kv. 2013	2. kv. 2013	1. kv. 2013	4. kv. 2012	3. kv. 2012
RESULTAT									
Renteinntekter	178.663	178.312	174.002	178.799	175.717	169.593	161.106	163.838	164.463
Rentekostnader	101.342	103.961	100.602	100.840	100.202	98.652	96.621	92.751	93.350
Netto renteinntekter	77.322	74.351	73.400	77.959	75.515	70.941	64.485	71.087	71.113
Provisjonsinntekter	40.982	41.636	42.199	41.843	43.236	36.386	33.294	33.917	27.571
Provisjonskostnader	2.712	2.200	2.426	1.995	2.181	1.565	2.258	1.962	1.779
Andre driftsinntekter	17.854	20.395	13.801	14.136	17.475	19.124	12.426	15.704	14.203
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	56.124	59.831	53.575	53.984	58.530	53.945	43.462	47.659	39.995
Utbytte og andre inntekter fra verdipapirer	19.324	7.975	1.213	0	1.439	4.724	1.565	8	-
Inntekter av eierinteresser	19.022	19.059	10.154	9.500	17.241	8.057	12.585	1.588	10.497
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	5.092	3.322	13.488	14.437	309	-3.048	17.685	1.959	19.671
Netto avkastning på finansielle investeringer	43.437	30.357	24.854	23.938	18.989	9.733	31.835	3.555	30.168
Sum inntekter	176.883	164.539	151.829	155.881	153.034	134.619	139.782	122.302	141.276
Personalkostnader	40.828	37.286	35.353	41.490	38.989	37.038	34.240	37.763	37.380
Administrasjonskostnader	17.732	17.935	19.334	17.236	18.253	17.936	18.009	17.272	16.140
Ordinære avskrivninger	4.448	4.320	4.173	4.238	4.201	4.185	4.140	4.204	3.894
Andre driftskostnader	7.682	9.853	10.783	6.709	7.204	8.302	9.892	10.171	4.988
Sum driftskostnader	70.690	69.394	69.642	69.673	68.647	67.461	66.281	69.410	62.402
Driftsresultat før tap	106.194	95.145	82.187	86.207	84.387	67.158	73.501	52.891	78.874
Tap på utlån og garantier	717	-1.381	1.219	2.663	5.279	9.096	-501	10.805	374
Resultat før skatt	105.477	96.526	80.967	83.544	79.108	58.062	74.002	42.086	78.500
Skattekostnad	23.620	18.907	15.417	18.735	15.974	14.363	11.932	9.158	13.870
Periodens resultat	81.857	77.619	65.551	64.809	63.134	43.699	62.070	32.928	64.630
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>									
Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon	-	-	-	10.324	-	-	-	16.055	-
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	302	-996	-	1.583	453	-973	41	411	650
Skattekostnad	-	-	-	-2.891	-	-	-	-4.495	-
<i>Poster som vil bli reklassifisert til resultat</i>									
Endr i virkelig verdi for inv tilgjengelig for salg	-19.192	5.650	1.561	1.932	-	-	-	-	-
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	998	-	-	-	-	-
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	-18.890	4.654	1.561	11.946	453	-973	41	11.971	650
Totalresultat	62.967	82.273	67.112	76.755	63.587	42.726	62.111	44.900	65.280

NØKKELTALL FRA KVARTALSREGNSKAPENE	3. kv. 2014	2. kv. 2014	1. kv. 2014	4. kv. 2013	3. kv. 2013	2. kv. 2013	1. kv. 2013	4. kv. 2012	3. kv. 2012
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	13,0 %	12,7 %	10,8 %	10,7 %	10,8 %	7,6 %	10,8 %	5,7 %	11,5 %
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	10,0 %	13,5 %	11,1 %	12,7 %	10,8 %	7,5 %	10,8 %	10,5 %	11,6 %
Kostnadsprosent ²⁾	40,0 %	42,2 %	45,9 %	44,7 %	44,9 %	50,1 %	47,4 %	56,8 %	44,2 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder ³⁾	15 415 763	15 260 867	15 043 253	14 743 657	14 658 518	14 336 490	14 113 323	14 054 170	13 966 318
Brutto utlån til kunder inkl. SpareBank 1 Boligkreditt ⁴⁾	20 394 511	20 182 146	19 891 760	19 513 580	19 277 264	18 903 483	18 238 627	18 004 059	17 430 829
Innskudd fra kunder	11 212 490	11 482 483	10 526 315	10 612 072	10 214 272	10 563 426	9 745 924	9 724 301	9 388 521
Innskuddsdekning	72,7 %	74,5 %	70,0 %	72,0 %	69,7 %	73,7 %	69,1 %	69,2 %	67,2 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	5,2 %	5,1 %	6,6 %	4,9 %	5,0 %	3,5 %	2,4 %	3,3 %	1,3 %
Utlånsvekst inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	5,8 %	5,5 %	9,1 %	8,4 %	10,6 %	11,6 %	11,3 %	13,1 %	7,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	9,8 %	12,4 %	8,0 %	9,1 %	8,8 %	10,4 %	8,5 %	6,5 %	6,3 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital i kvartalet	18 983 299	18 667 938	18 123 203	17 871 099	17 767 904	17 537 805	17 118 171	16 754 454	16 465 712
Forvaltningskapital	18 839 437	19 127 161	18 208 716	18 037 690	17 704 508	17 831 300	17 244 309	16 992 033	16 516 876
Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt	23 818 185	24 048 439	23 057 223	22 807 613	22 323 254	22 398 293	21 369 613	20 946 417	19 975 712
Tap og mislighold i % av brutto utlån									
Tapsprosent utlån ³⁾	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %
Misligholde engasjement i % av brutto utlån	0,4 %	0,4 %	0,7 %	0,5 %	0,6 %	0,8 %	0,5 %	0,5 %	0,4 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,6 %	0,7 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Soliditet ⁵⁾									
Kapitaldekningsprosent	18,3 %	17,0 %	14,9 %	15,6 %	14,8 %	14,8 %	16,2 %	16,2 %	16,8 %
Kjernekapitaldekningsprosent	17,6 %	17,0 %	14,9 %	15,6 %	14,8 %	17,2 %	16,2 %	16,2 %	16,8 %
Ren kjernekapitalprosent	17,6 %	17,0 %	14,9 %	15,6 %	14,8 %	0,0 %	16,2 %	16,2 %	16,8 %
Kjernekapital	2.092.410	1.975.055	1.711.095	1.737.350	1.671.442	1.671.442	1.624.535	1.714.355	1.689.783
Netto ansvarlig kapital	2.164.134	1.975.055	1.711.095	1.737.350	1.671.442	1.671.442	1.624.535	1.714.355	1.689.783
Kontor og bemanning									
Antall kontor	8	8	9	9	9	9	9	9	9
Antall årsverk	173,6	173,2	173,5	172,0	174,0	173,5	175,1	173,9	177,1
Egenkapitalbevis									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	143,50	130,00	122,00	122,50	121,50	114,50	119,00	113,50	107,00
Antall utstedte bevis	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652	13 946 652
Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	182,28	177,76	171,85	175,96	170,45	165,90	162,83	165,97	163,58
Resultat per egenkapitalbevis per kvartal (kr) (morbank) ⁴⁾	4,53	5,91	3,81	3,62	3,05	4,12	3,32	2,16	3,65
Resultat per egenkapitalbevis per kvartal (kr) (konsern) ⁴⁾	5,68	5,36	4,58	4,52	4,37	3,01	4,32	2,29	4,48
Pris / Resultat per egenkapitalbevis - annualisert	6,32	6,07	6,69	6,78	6,95	9,52	6,89	12,39	5,97
Pris / Bokført egenkapital	0,79	0,73	0,71	0,70	0,71	0,69	0,73	0,68	0,65

1) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum kostnader i prosent av sum driftsinntekter

3) Netto tap i prosent av brutto utlån. I tidligere delårsrapporter er det oppgitt annualiserte tall. De historiske tallene for 3. kvartal 2013 er omarbeidet.

4) Kvartalsresultat eks. ikke-kontrollerende eierinteresser multiplisert med egenkapitalbevisprosenten og dividert på gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis

5) I Q3-2014 er 152 mNOK blitt reklassifisert fra brutto utlån til utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner. Tall for Q2-2014 er omarbeidet til å være sammenlignbare.

6) Fra og med Q3-14 rapporterer banken kun kapitaldekning for morbanken (nye konsolideringsregler). Historiske tall knytter seg til konsernet.

Til styret i SpareBank 1 Ringerike Hadeland

UTTALELSE VEDRØRENDE FORENKLET REVISORKONTROLL AV DELÅRSREGNSKAP

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av balansen for Sparebank 1 Ringerike Hadeland (selskapet og konsernet) per 30. september 2014, og tilhørende resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for nımånedersperioden avsluttet denne dato og utvalgte forklarende noter (delårsregnskapet). Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med International Accounting Standard 34 "Interim Financial Reporting" som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Omfanget av den forenklete revisorkontrollen

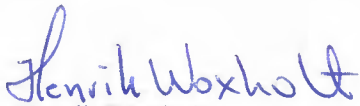
Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med internasjonal standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med International Standards on Auditing, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at delårsregnskapet i det alt vesentlige ikke er utarbeidet i samsvar med International Accounting Standard 34 "Interim Financial Reporting" som fastsatt av EU.

Oslo, 29. oktober 2014

Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

Lokalbanker

SpareBank 1 Ringerike
Søndre Torv 6
3504 Hønefoss

SpareBank 1 Hole
Vik Torv
3530 Røyse

SpareBank 1 Nittedal
Mattias Skyttersvei 21-23
1482 Nittedal

SpareBank 1 Jevnaker
Storgata 14
3520 Jevnaker

SpareBank 1 Lunner
Harestua Senter
2743 Harestua

SpareBank 1 Gran
Smietorget
2750 Gran

Avdelingskontor

Dyktig

SpareBank 1 Ringerike
avd. Hønen
Hønengaten 72
3515 Hønefoss

SpareBank 1 Gran
avd. Brandbu
Storlinna 44
2760 Brandbu

Fremtidsrettet

Konsernet SpareBank 1 Ringerike Hadeland
Postboks 518 Sentrum
Søndre Torv 6
3504 Hønefoss
Telefon: 02130
Telefaks: 32 11 33 01
E-post: firmapost@rhbank.no